

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 256
Warszawa, 20 stycznia 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego oraz niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Romana Kotlińskiego.

(-) Maciej Banaszak; (-) Piotr Paweł Bauć; (-) Robert Biedroń;
(-) Bartłomiej Bodio; (-) Jerzy Borkowski; (-) Artur Bramora; (-) Jan Cedzyński; (-) Piotr Chmielowski; (-) Artur Dębski; (-) Marek Domaracki;
(-) Dariusz Cezar Dziadzio; (-) Wincenty Elsner; (-) Artur Górczyński;
(-) Anna Grodzka; (-) Michał Kabaciński; (-) Adam Kępiński;
(-) Krzysztof Kłosowski; (-) Henryk Kmiecik; (-) Sławomir Kopyciński; (-) Roman Kotliński; (-) Łukasz Krupa; (-) Jacek Kwiatkowski; (-) Tomasz Makowski; (-) Małgorzata Marcinkiewicz; (-) Maciej Mroczek; (-) Jacek Najder; (-) Wanda Nowicka; (-) Michał Tomasz Pacholski; (-) Janusz Palikot; (-) Wojciech Penkalski; (-) Andrzej Piątak; (-) Zofia Popiołek;
(-) Marek Poznański; (-) Andrzej Rozenek; (-) Adam Rybakowicz;
(-) Armand Kamil Ryfiński; (-) Paweł Sajak; (-) Marek Stolarski;
(-) Halina Szymiec-Raczyńska; (-) Maciej Wydrzyński.

Ustawa z dnia ..... 2012 r.

o zmianie ustawy o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego oraz niektórych innych ustaw

Art. 1

W ustawie z dnia 20 marca 1950 r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego (Dz. U. Nr 9, poz. 87, Nr 10, poz. 111; z 1969 r. Nr 13, poz. 95; z 1975 r. Nr 17, poz. 94; z 1989 r. Nr 29, poz. 154; z 1998 r. Nr 137, poz. 887) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie: Ustawa z dnia 20 marca 1950 r. o przejęciu przez państwo dóbr martwej ręki i poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych,
- 2) w preambule ustawy skreśla się słowa „oraz celem materialnego zabezpieczenia duchowieństwa”,
- 3) w art. 1 uchyla się ust. 4 i 5,
- 4) art. 7 ust. 2 otrzymuje brzmienie: Rada Ministrów ustali tryb zarządu i użytkowania (ust. 1)
- 5) uchyla się art. 8 – 11.

Art. 2

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, Nr 162, poz. 1118 i 1126; z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256; z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249; z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792; z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679 i Nr 241, poz. 2074; z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 65, poz. 595, Nr 135, poz. 1268, Nr 149, poz. 1450, Nr 166, poz. 1609, Nr 170, poz. 1651, Nr 190, poz. 1864, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808, Nr 187, poz. 1925 i Nr 210, poz. 2135, z 2005r. Nr 64, poz. 565, Nr 86, poz. 732, Nr 132, poz. 1110, Nr 143, poz. 1199, Nr 143, poz. 1202, Nr 150, poz. 1248, Nr 163, poz. 1362, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1412, Nr 183, poz. 1538, Nr

184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104, z 2006r. Nr 104, poz. 708, Nr 104, poz. 711, Nr 157, poz. 1119, Nr 170, poz. 1217, Nr 220, poz. 1600, Nr 227, poz. 1658 i Nr 251, poz. 1846, z 2007r. Nr. 17, poz. 95, Nr 21, poz. 125, Nr 112, poz. 769, Nr 115, poz. 791, Nr 115, poz. 792, Nr 115, poz. 793 i Nr 176, poz. 1243, z 2008r. Nr 63, poz. 394, Nr 67, poz. 411, Nr 141, poz. 888, Nr 171, poz. 1056, Nr 209, poz. 1318, Nr 220, poz. 1417, Nr 220, poz. 1418, Nr 227, poz. 1505, Nr 228, poz. 1507, Nr 237, poz. 1654 i Nr 237, poz. 1656, z 2009r. Nr 6, poz. 33, Nr 8, poz. 38, Nr 14, poz. 75, Nr 18, poz. 97, Nr 22, poz. 120, Nr 68, poz. 574, Nr 71, poz. 609, Nr 111, poz. 918, Nr 131, poz. 1075, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 218, poz. 1690, z 2010r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725, z 2011r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398, Nr 138, poz. 808, Nr 171, poz. 1016, Nr 197, poz. 1170, Nr 199, 1175 oraz Nr 232, poz. 1378):

1) w art. 4 pkt 2 skreśla się lit. f);

2) w art. 7 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) duchownym przebywającym na misjach lub prowadzącym działalność duszpasterską wśród Polonii”

3) w art. 16:

a) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe duchownych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 10 finansują w całości, z własnych środków, ubezpieczeni”

b) ust. 10a otrzymuje brzmienie:

„10a. Składki za ubezpieczonych, o których mowa w ust. 10, oraz w art. 7 pkt 5a może finansować zwierzchnia krajowa instytucja diecezjalna lub zakonna po uprzednim powiadomieniu Zakładu”

Art. 3

...

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. nr 210, poz. 2135, z 2005r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 138, poz. 1154, Nr 157, poz. 1314, Nr 164, poz. 1366, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1411 i Nr 179, poz. 1485, z 2006r. Nr 75, poz. 519, Nr 104, poz. 708, Nr 104, poz. 711, Nr 143, poz. 1030, Nr 170, poz. 1217, Nr 191, poz. 1410, Nr 227, poz. 1658 i Nr 249, poz. 1824, z 2007r. Nr 64, poz. 427, Nr 64, poz. 433, Nr 82, poz. 559, Nr 115, poz. 793, Nr 133, poz. 922, Nr 166, poz. 1172, Nr 171, poz. 1208, Nr 176, poz. 1243 i Nr 180, poz. 1280, z 2008r. Nr 52, poz. 305, Nr 70, poz. 416, Nr 141, poz. 888, Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr

227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225, poz. 1465, Nr 238, poz. 1578, Nr 257, poz. 1723 i Nr 257, poz. 1725, z 2011r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1203 i Nr 232, poz. 1378)

1) w art. 86 ust. 4 skreśla się słowa „z Funduszu Kościelnego” dodając zwrot „przez zwierzchnią krajową instytucję diecezjalną lub zakonną”

2) w art. 86 uchyla się ust. 5.

Art. 4

W ustawie budżetowej na rok 2012 zostanie uwzględniona dotacja dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na pokrycie składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i zdrowotne duchownych za rok 2011 w części, która nie zostanie sfinansowana w 2011 r. przez Fundusz Kościelny oraz przez składki opłacane przez duchownych, instytucje diecezjalne i zakonne.

Art. 5

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

Uzasadnienie

Celem projektowanej regulacji jest zniesienie Funduszu Kościelnego, jako formy wspierania działalności kościołów i związków wyznaniowych nie znajdującej uzasadnienia w świetle zaawansowanie procesu zwrotu nieruchomości przejętych przez państwo w wyniku ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego i pozostającej w sprzeczności z zasadą świeckości państwa wyrażoną w odnośnych uregulowaniach Konstytucji z 1997 roku.

Zniesienie Funduszu Kościelnego nastąpi przez uchylene odpowiednich sformułowań przedmiotowej ustawy poświęconych tej zinstytucjonalizowanej formie dotacji państwowych. Ustawa z dnia 20 marca 1950 r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego (Dz. U. Nr 9, poz. 87, Nr 10, poz. 111; z 1969 r. Nr 13, poz. 95; z 1975 r. Nr 17, poz. 94; z 1989 r. Nr 29, poz. 154; z 1998 r. Nr 137, poz. 887) upaństwowiła, jak postanawiał jej art. 1 "wszystkie nieruchomości ziemskie związków wyznaniowych". Od upaństwowienia wyłączono gospodarstwa rolne proboszczów (beneficja proboszczowskie) o powierzchni do 50 ha, zaś na terenie województw poznańskiego, pomorskiego i śląskiego o powierzchni do 100 ha. W przypadkach przekroczenia tych norm obszarowych upaństwowieniu podlegała jedynie nadwyżka nad 50 względnie 100 ha.

W aneksie do protokołu Wspólnej Komisji Rządu i Episkopatu z dnia 14 kwietnia 1950 r. wyłączono od upaństwowienia do 50 ha dla ordynariuszy diecezji i dla seminariów duchownych oraz do 5 ha dla domów zakonnych.

Według stanu z dnia 15 stycznia 1951 r., przejęto 89.090,8 ha.

Po dniu 15 stycznia 1951 r. wykonanie ustawy o przejęciu przez państwo dóbr martwej ręki miało - poza jednym wyjątkiem – jedynie charakter korekt zarówno w postaci przejęcia przeoczonych nieruchomości jak i zwrotu nieruchomości nie podlegających przejęciu. Tym wyjątkiem było przejęcie po tym dniu, ponad 2.000 ha gruntów gospodarstw rolnych proboszczów parafii prawosławnych.

Ustawa z dnia 20 marca 1950 r. ustalała w art. 1 ust. 4, że „Dochody z przejętych nieruchomości przeznaczone są wyłącznie na cele kościelne i charytatywne zgodnie z postanowieniami niniejszej ustawy”.

W Polsce natomiast nie wydzielono organizacyjnie i finansowo upaństwowionych dóbr martwej ręki, zaś Fundusz Kościelny oparty został wyłącznie na dotacjach budżetowych. Cele Funduszu ustalone zostały w art. 9 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. w pięciu punktach: utrzymanie i odbudowa kościołów; udzielanie duchownym pomocy materialnej i lekarskiej oraz organizowanie dla nich domów wypoczynkowych; objęcie duchownych ubezpieczeniem chorobowym w przypadkach uzasadnionych; specjalne zaopatrzenie emerytalne społecznie zasłużonych duchownych; wykonywanie działalności charytatywno-opiekuńczej.

Zmiana nastąpiła poprzez uchwalenie w dniu 17 maja 1989 r. przez Sejm PRL ustawy o ubezpieczeniu społecznym duchownych (Dz. U. Nr 29, poz. 156), która przewidziała pokrywanie składek na to ubezpieczenie w wysokim stopniu z Funduszu Kościelnego. Zasada ta została podtrzymana w toku reformy ubezpieczeń społecznych przez wymienione w art. 2 powyższego projektu ustawy przepisy, które zastąpiły ustawę z 1989 r. Po zmianach ustrojowych rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 1990 r. w sprawie rozszerzenia zakresu celów Funduszu Kościelnego (Dz. U. Nr 61, poz. 354) rozszerzyło przeznaczenie celów Funduszu na wspomaganie kościelnej działalności oświatowo wychowawczej i opiekuńczo-wychowawczej oraz inicjatyw związanych ze zwalczaniem patologii społecznych. Okazało się jednak, że przytłaczającą większość wydatków Funduszu pochłania wydatki na pokrycie składek ubezpieczenia zdrowotnego i społecznego duchownych.

W budżecie Państwa na rok 2011 dotacja na Fundusz Kościelny wynosiła 89 mln zł.

W pierwotnym brzmieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 29, poz. 154, art. 61 ust. 1 pkt 2) możliwości przywrócenia osobom prawnym Kościoła Katolickiego własności dóbr martwej ręki zostały ograniczone do przypadków, gdy w toku realizacji ustawy z dnia 20 marca 1950 r. nie przestrzegano przewidzianych w tej ustawie i w aneksie do protokołu z dnia 14 kwietnia 1950 r. wyłączeń od przejęcia gospodarstw rolnych proboszczów, biskupów, seminariów duchownych i domów zakonnych. Natomiast nowelizacja dokonana ustawą z dnia 11 października 1991 r. o zmianie ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego

w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 107, poz. 459) – poprzez dodanie art. 70a znacznie rozszerzyła możliwość rewindykacji dóbr martwej ręki. Inne kościoły i związki wyznaniowe skorzystały również z możliwości rewindykacji dóbr martwej ręki, natomiast podobnie jak Kościół Katolicki skorzystały ze wspomnianej wyżej możliwości otrzymania gruntów rolnych dla swych jednostek na Ziemiach Zachodnich i Północnych.

Zatem przejęcia przez państwo dóbr martwej ręki zostało w ogromnej części zniwelowane. Tym samym upadł sens utrzymywania Funduszu Kościelnego. W sytuacji, kiedy stan majątkowy Kościołów i związków wyznaniowych sprzed wejścia w życie ustawy z 1950 roku uległ restytucji nie ma uzasadnienia dla dokonywania corocznie wielomilionowych transferów pieniężnych na pokrycie kosztów ubezpieczenia zdrowotnego i społecznego duchownych. Tego rodzaju uprzywilejowanie duchowieństwa poprzez dotowanie działalności Kościołów i związków w stosunku do całej reszty ubezpieczonych nie tylko narusza zasadę świeckości państwa, ale również narusza zasadę równości wszystkich obywateli wobec prawa. Bez uzasadnionej przyczyny stawia bowiem duchownych i zakonników w uprzywilejowanej sytuacji wobec pozostałych ubezpieczonych.

Wobec tego proponuje się zniesienie Funduszu Kościelnego i obciążenie duchownych lub instytucji kościelnych i zakonnych całością składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i zdrowotne duchownych.

Prawo nie może działać wstecz, dlatego art. 3 umożliwia poniesienie przez budżet państwa składek za 2011 r. na te ubezpieczenia także po zniesieniu Funduszu Kościelnego.

Konkordat z dnia 28 lipca 1993 r. nie zawiera przepisów dotyczących bezpośrednio kościelnych majątków rolnych i Funduszu Kościelnego, natomiast w art. 22 przewiduje celowość uregulowania na nowo spraw finansów kościelnych. Zmiana sposobu udzielania wsparcia finansowego przez państwo w odniesieniu do wszystkich kościołów i związków wyznaniowych, wymaga zgodnie z Konstytucją dialogu z nimi. W związku z tym konieczne będą rozmowy w ramach m.in. Komisji Wspólnej Rządu i Polskiej Rady Ekumenicznej, jak również Komisji Wspólnej Rządu i Aliansu Ewangelicznego.

Projekt ustawy przyniesie wymierne oszczędności budżetowe co ma niebagatelne znaczenie w sytuacji konieczności radykalnego ograniczenia wysokości deficytu budżetowego
Projekt ustawy nie dotyczy problematyki uregulowanej prawem Unii Europejskiej,

które nie zajmuje się sprawami majątkowymi i finansowymi kościołów i innych związków wyznaniowych, pozostawiając je w wyłącznej gestii ustawodawstw poszczególnych państw członkowskich.

Wejście w życie przedmiotowej regulacji nie niesie za sobą obciążeń dla budżetu państwa, ani nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla jednostek samorządu terytorialnego. Przedłożony projekt ustawy nie był poddany konsultacjom społecznym w rozumieniu art. 34 ust 3 Regulaminu Sejmu RP

Warszawa, 6 lutego 2012 r.

BAS-WAPEiM-211/12

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego oraz niektórych innych ustaw¹ (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Roman Kotliński)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje zmianę tytułu, preambuły, artykułów 1 i 7 oraz uchylenie artykułów 8 – 11 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego (Dz. U. Nr 9, poz. 87, ze zmianami), zmianę artykułów 4, 7 oraz 16 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, ze zmianami), zmianę artykułu 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zmianami). Projekt zakłada uchylenie podstaw prawnych utworzenia i organizacji Funduszu Kościelnego oraz zmianę zasad odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne i chorobowe osób duchownych.

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii, o których mowa w projekcie ustawy.

---

¹ W projekcie podano nieprawidłowe brzmienie tytułu zmienianej ustawy: „o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego oraz niektórych innych ustaw”. Powinno być: „o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego oraz niektórych innych ustaw”.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego oraz niektórych innych ustaw nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

BAS-WAPEiM-212/12

Warszawa, 6 lutego 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o przejęciu przez Państwo dóbr
martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i
utworzeniu Funduszu Kościelnego oraz niektórych innych ustaw
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Roman Kotliński) jest projektem
ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt ustawy przewiduje zmianę tytułu preambuły, artykułów 1 i 7 oraz uchylenie artykułów 8 – 11 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego (Dz. U. Nr 9, poz. 87, ze zmianami), zmianę artykułów 4, 7 oraz 16 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, ze zmianami), zmianę artykułu 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zmianami). Projekt zakłada uchylenie podstaw prawnych utworzenia i organizacji Funduszu Kościelnego oraz zmianę zasad odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne i chorobowe osób duchownych.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego oraz niektórych innych ustaw **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Warszawa, dnia 24 lutego 2012 r.

BSA I - 021 - 72/12

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 27 02 2012

**Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 15 lutego 2012 r., GMS-WP-173-49/12 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy nie zgłasza uwag do **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego oraz niektórych innych ustaw.**

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

Warszawa, dn. 02 marca 2012 r.

991100/0220-37/2012/WD

SEKRETARIAT SZEFA KS

Pan
Lech Czapla

L.dz. ....
Data wpływu ..... 05. 03. 2012 .....

Szef
Kancelarii Sejmu

Grzegorz Paweł Murawski

Uprzejmie informuję, że do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniom proboszczom gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego oraz niektórych innych ustaw, nadesłanego przy piśmie z dnia 15 lutego 2012 r., znak: GMS-WP-173-49/12, z punktu widzenia wykonawcy zgłaszam następujące uwagi.

1. Projekt zakłada uchylenie art. 4 ust. 2 lit. f ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 Nr 205, poz. 1585 ze zm.), który zawiera definicję płatnika składek w stosunku do osób duchownych. Uchylenie tego przepisu spowoduje, iż z ustawy zostanie wykreślony płatnik składek dla ubezpieczonych będących duchownymi co będzie oznaczało, że z ustawy zostanie usunięty podmiot odpowiedzialny za rozliczanie, wypełnianie i składanie dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych za ubezpieczonych oraz odpowiedzialny za opłacanie składek. W konsekwencji uniemożliwi to przymusowe dochodzenie nieopłaconych w terminie składek. Należy zauważyć, że przekazany projekt ustawy w swoich dalszych punktach wskazuje jedynie podmioty odpowiedzialne za finansowanie składek, co nie jest tożsame z pojęciem obowiązku opłacenia składek.

2. Zaproponowane w projekcie nowe brzmienie art. 16 ust. 10 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie uwzględnia ubezpieczenia wypadkowego.

3. Nie ma uzasadnienia dla przekazywania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych powiadomień o których mowa w przepisie art. 16 ust. 10a projektowanej ustawy. Za prawidłowość rozliczania i opłacania składek odpowiada wyłącznie duchowny jako płatnik składek. Kwestia ewentualnego przekazywania duchownemu środków na pokrycie składek

przez instytucje diecezjalną lub zakonną, zgodnie z projektowanym art. 16 ust. 10a, wykracza poza zakres ubezpieczeń społecznych i nie powinna być regulowana ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych.

4. Biorąc pod uwagę fakt, że płatnikiem składek ma być duchowny, nie zasadna jest zmiana art. 86 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135 ze zm.), tj. zastąpienie wyrażenia „z Funduszu Kościelnego” zwrotem „przez zwierzchnią krajową instytucję diecezjalną lub zakonną”.

5. Niezrozumiała jest treść art. 3 projektowanej ustawy w zakresie w jakim nie uwzględnia dotacji na pokrycie składek na ubezpieczenie wypadkowe, należnych za rok 2011 które nie zostaną sfinansowane ze środków Funduszu Kościelnego w 2011 r. oraz przez duchownych, instytucje diecezjalne i zakonne. Należy zaznaczyć, iż korekty dokumentów rozliczeniowych jak również dokumenty pierwszorazowe za wszystkie okresy rozliczeniowe sprzed daty wejścia w życie ustawy mogą wpływać do Zakładu za duchownych jeszcze przez wiele lat. Jeżeli płatnikom składek bez ograniczenia czasowego (tj. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy) będzie przysługiwało wykazywanie w dokumentach rozliczeniowych finansowania z Funduszu Kościelnego, to powinno przekładać się na zabezpieczenie pokrycia tych składek.

6. Projektowane zmiany wymagają przygotowania systemu informatycznego Zakładu do obsługi dokumentów rozliczeniowych za osoby duchowne, w szczególności zmian w:

- oprogramowaniu odpowiadającym za przyjmowanie i weryfikacje dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych,

- oprogramowaniu odpowiadającym za systemowe tworzenie dokumentów.

W związku z powyższym konieczne jest określenie w projekcie ustawy odpowiedniego okresu *vacatio legis*, wynoszącego niemniej niż 6 miesięcy, z zastrzeżeniem, że przepisy powinny wchodzić w życie od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym upływa 6 miesięczne *vacatio legis*.

Z powodzeniem

Zbigniew Derdziuk